

Samferdselsdepartementet
Att: Elisabeth Classon
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD./SEK. BS	STED EC
22 DES. 2008	
S.NR. 07/1070-28	
ARKIV 772.5	AVSKREVET

EFTA

Vår dato: 18.12.2008

Deres ref.: 07/1070- EC
Vår ref.: Tore Amblie Bjørback

Høring – Endring i jernbaneloven og jernbaneansvarsloven i forb. med implementering av rådsforordning (EF) nr 1371/2007 vedr. jernbanepassasjerers rettigheter og plikter

Vi viser til Samferdselsdepartementets høringsbrev, datert 16.10.2008, med høringsfrist 2.1.2009. Vedlagt høringsbrevet er link til rådsforordningen (EF) Nr. 1371/2007 på dansk.

Forordningen er én i en rekke av rettighets-forordninger fra EU, som Norge blir bundet av gjennom EØS-avtalen. Det er tidligere kommet forordninger som omhandler passasjerrettigheter innenfor luftfart og sjøfart. Som tidligere gis også denne gangen nasjonalstatene anledning til å bestemme bedre rettigheter enn forordningen garanterer. Dette benyttet Norge seg av under arbeidet med implementering av rådsforordning EU nr 1107/2006 vedr flypassasjerers rettigheter.

Høringen

Vi forstår høringen dit hen at den kun omfatter nødvendig endring av jernbaneloven og jernbaneansvarsloven for å kunne innlemme rådsforordningen i EØS-avtalen. Forslag til aktuelle forskrifter til jernbanelov/jernbaneansvarslov som for eksempel omhandler rettigheter utover rådsforordningen vil bli fremlagt på et senere tidspunkt.

Siden dette etter Norges Handikapforbund sin vurdering er sentrale spørsmål, vil vi likevel kort kommentere og gi anbefalinger vedr disse i denne høringen, uten at kommentarene vil være utfyllende. Vi vil komme tilbake med en grundigere vurdering når forslag til forskrift foreligger – og som vi forutsetter vil bli sendt på ordinær høring.

Foreslåtte lovendringer

Vi kan ikke se at selve de lovendringer som er foreslått i denne høringen direkte vil påvirke rettighetene for passasjerer med nedsatt funksjonsevne. Derimot vil selve forordningen – når denne skal implementeres – være viktig, og kan gi både positive og negative utslag.

Forordningens anvendelse og innhold

Forordningens anvendelsesområde er begrenset i forhold til jernbaneloven/jernbaneansvarsloven, og vil ikke gjelde for sporvogn og tunellbane. Dette innebærer at de rettigheter passasjerer med funksjonsnedsettelse vil gis etter rådsforordningen – herunder rett til informasjon om tilgjengelighet og rett til assistanse - ikke vil gjelde for sporvogn og tunellbane. Det vil innebære et hull i reisekjeden om ikke slike rettigheter sikres også for disse sentrale transportformene. Om dette bør gjøres i samme forskrift som implementerer rådsforordning 1371/2007 eller i annen forskrift er en vurdering vi ikke vil ta stilling til her.

Forordningen inneholder rettigheter (og plikter) som er viktig for passasjerer med nedsatt funksjonsevne særlig på tre områder:

- Salg av billetter
- Informasjon om tilgjengelighet
- Assistansetjeneste

For de to første områdene er det først og fremst viktig å sikre at billetter og informasjon tilbys på en slik måte at alle kan benytte seg av tjenestene, og at dette skjer på en ikke-diskriminerende måte.

Når det gjelder assistansetjenesten, er parallellen til assistansetjenesten knyttet til flyreiser åpenbar. EU forordning EU 1107/2006 vedr rettigheter for flyreiser angir antall passasjerbevegelser pr år som kriterium for hvorvidt det kreves en egen kvalitetsplan for assistansetjenesten. Her valgte Samferdselsdepartementet å gå lenger enn forordningen ved å vedta en kvalitetsstandard som skal gjelde for alle lufthavner i Norge.

I rådsforordning 1371/2007 er det kun bemannede jernbanestasjoner som utløser krav om assistansetjeneste. På ubemannede stasjoner skal jernbaneforetak og stasjonsansvarlig sørge for at det gis informasjon om de nærmeste bemannede stasjonene og hvor tilgjengelig

assistanse er å få. Derimot skal jernbaneforetakene sørge for assistanse om bord på toget og under på- og avstigning.

Vi forstår dette dit hen at man på ikke-bemannede stasjoner ikke vil ha rett på assistanse fra ankomststed (parkering, buss, taxi, etc) og frem til påstigningsplattform (og vice versa). Spesielt under norske forhold (med mange ubemannede stasjoner) vil dette virke urimelig begrensende på funksjonshemmedes mulighet til å benytte togtransport. NHF vil derfor foreslå at kravet om assistansetjeneste gjøres gjeldende for alle togstasjoner.

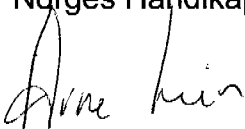
I henhold til rådsforordningen er retten til assistanse betinget av at behovet meldes senest 48 timer i forveien. Vi synes dette er urimelig lang tid i forveien, noe som vil sette store begrensninger på funksjonshemmedes mulighet for spontane reiser. Vi har registrert at Jernbaneverket i det nasjonale brukermedvirkningsforumet har tatt til orde for at 24 timers varslings vil være tilstrekkelig. Vi vil derfor foreslå at forhåndsvarslingskravet settes til 24 timer.

I henhold til kapittel 6 skal jernbaneforetakene definere kvalitetsstandarder og implementere et kvalitetsstyringssystem, bl.a. for assistansetjenesten. Igjen henviser vi til arbeidet med implementering av forordning 1107/2006, hvor Avinor og brukerorganisasjonene sammen gjorde et stykke arbeid for å definere innholdet i en kvalitetsstandard. Departementets endelige kvalitetsstandard er i stor grad bygget på dette arbeidet. Vi synes derfor at utarbeidelsen av en kvalitetsstandard for assistansetjenesten bør foregå i samarbeid med brukerorganisasjonene.

* * *

Avslutningsvis vil vi påpeke at kvalitetsstandarden for assistansetjenesten for flyreiser bl.a. definerer hvilke ombordstigningshjelpemidler som kreves for den enkelte flyplass. Vi antar at dette er aktuelt også for kvalitetsstandarden for assistansetjenesten ved jernbanereiser. Dette vil bl.a. lette reiseplanleggingen for passasjerene.

Med vennlig hilsen
Norges Handikapforbund

Arne Lein
Forbundsleder

fr Arnstein Grendahl
Ass. generalsekretær